

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України Про внесення змін до деяких законодавчих
актів України щодо розвитку виробництва виноробної продукції та
спрощення господарської діяльності малих виробництв виноробної
продукції

1. Мета та завдання прийняття акта

Законопроект розроблено експертами Виконавчого комітету Національної Ради Реформ України, громадської організації «Офіс простих рішень та результатів», громадської спілки «Всеукраїнський конгрес фермерів» спільно з народними депутатами України з метою приведення національного законодавства у відповідність сучасним світовим тенденціям та трендам виноробної галузі та зняття необґрунтованих перешкод для малих виробництв виноробної продукції.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Вино є одним з найдавніших напоїв створених людиною, а виноробна галузь в світі користується не лише популярністю і повагою, але й належним ставленням до неї з боку держави.

З моменту запровадження у 2018 році в законодавстві поняття «мале виробництво виноробної продукції» в Україні їх налічується лише 26, в той час коли в таких країнах, як Франція їх близько 27 тисяч, в Іспанії майже 14 тисяч, у Німеччині близько 10 тисяч, 300 виробництв у Чилі. Цей факт свідчить, що існуючі, встановлені законодавством процедури та існуючі обмеження не дали очікуваного результату та не створили достатніх умов для ведення та розвитку малого бізнесу з виробництва вина.

При цьому, ті суб'єкти, що отримали статус малих виробництв виноробної продукції та відповідні ліцензії на таке виробництво постійно нарікають на складну та забюрократизовану процедуру отримання ліцензії, надмірне навантаження щодо складання та подання визначеної законодавством звітності, необґрунтоване обмеження щодо використання для виробництва вина виключно власно вробленого винограду тощо.

Враховуючи вищенаведене, проектом закону пропонується скасувати низку наступних необґрунтованих бюрократичних процедур та обмежень.

Перше. Пропонується скасувати необхідність отримання ліцензії на виробництво малими виробництвами виноробної продукції, замінивши процедуру ліцензування процедурою повідомлення контролюючому органу про початок здійснення відповідної діяльності.

Слід зазначити, що річна плата за отримання ліцензії малим виробництвом складає 780 гривень щорічно, а тому скасування такої ліцензії не призведе до суттєвих втрат державного бюджету.

Разом з тим, скасування ліцензування виробництва виноробної продукції для малих виробників сприятиме усуненню необґрунтованих бюрократичних перешкод для започаткування даного бізнесу та жодним чином не призведе до погіршення якості виробленої виноробної продукції.

Натомість, контроль держави за діяльністю малих виробництв, їх облік забезпечуватиметься механізмом повідомлення про початок такої діяльності.

З моменту направлення повідомлення про початок діяльності малого виробництва виноробної продукції відповідний суб'єкт господарювання отримає право на виробництво та продаж вина, в свою чергу, контролюючі органи отримають всю необхідну інформацію про місце такої діяльності, обсяги виробленої продукції та ін.

Друге. Пропонується скасувати обмеження щодо використання малими виробниками для виробництва вина виключно власно вирощеного винограду, плодів, ягід.

Встановлення законодавцем даного обмеження при запровадженні поняття малих виробництв мало на меті збільшення площ під виноградниками та сприяння розвитку малого бізнесу.

Проте, дане обмеження призвело до зворотного результату. Кількість виноградників постійно скорочується, оскільки більшість фермерів-виробників винограду не мають на меті займатися його переробкою та виробництвом вина та воліють продавати вирощений урожай переробникам. При цьому, з огляду на

законодавчі обмеження малі виробництва не можуть купляти виноград у його виробників. Відтак, з огляду на відсутність ринків збуту великі виробництва можуть фактично диктувати виробникам винограду закупівельні ціни на сировину. Разом з тим, зняття обмежень для малих виробництв та надання їм можливості закуповувати виноград сприятиме появі нових ринків збуту плодів винограду.

Крім того, як засвідчує досвід багатьох країн, з розвиненою виноробною галуззю, безпосередньо виробництво вина не обов'язково повинно бути пов'язане з вирощуванням винограду самим виробником. Малий виробник вина повинен мати право придбати сировину для його виробництва.

Третє. Пропонується скасувати необхідність подання щомісячної звітності про що неодноразово просили представники виноробної галузі. При цьому, замінити на щорічну звітність.

Четверте. Наступною проблемою є застарілість національних стандартів щодо розливу виноробної продукції у виключно скляну тару, в той час коли у передових країнах світу, таких як США, Сполучене Королівство та Франція, розлив вин дозволено у металеві банки із харчового алюмінію та кеги із алюмінію та нержавіючої сталі. Отже, пропонується дозволити розлив вина у металеві банки із харчового алюмінію та кеги із алюмінію та нержавіючої сталі.

3. Загальна характеристика і основні положення проекту нормативно-правового акта

Законопроектом пропонується вирішити наступні питання:

- Встановити, що малі виробництва виноробної продукції здійснюють виробництво вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових без отримання ліцензії на виробництво. Право на здійснення діяльності з виробництва алкогольних напоїв (вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових) малі виробництва виноробної продукції набувають шляхом подання до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику, повідомлення про початок виробництва алкогольних напоїв.

- Дозволити малим виробництвам виноробної продукції використання придбаного винограду українського походження.

- Встановити, що звіт про обсяги виробництва та/або обігу (в тому числі імпорту та експорту) алкогольних напоїв подається малими виробництвами виноробної продукції щорічно, замість щомісячної звітності.

- Встановити штраф за неподання, несвоєчасне подання або подання з недостовірними відомостями звіту про обсяги виробництва та/або обігу (в тому числі імпорту та експорту) алкогольних напоїв малими виробництвами виноробної продукції до органу виконавчої влади, уповноваженого Кабінетом Міністрів України у розмірі 1020 гривень.

- Дозволити розлив виноробної продукції та зброджених напоїв, одержаних виключно в результаті природнього (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктових-ягідних соків у металеві банки із харчового алюмінію та дозволити розлив зазначеної продукції у металеві бочки з харчового алюмінію та бочки із нержавіючої сталі (кеги) місткістю від 50 до 600 л.

- Встановити штраф за переробку, виробництво та/або реалізацію малим виробництвом виноробної продукції вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових з використанням спирту етилового та/або перевищення об'єму виробництва продукції у розмірі 200 відсотків вартості виробленої продукції (за оптово-відпускними цінами), але не менше 15000 гривень;

- Встановити штраф за переробку, виробництво та/або реалізацію малим виробництвом виноробної продукції вин виноградних, вин плодово-ягідних, напоїв медових із придбаних виноматеріалів - 200 відсотків вартості виробленої продукції (за оптово-відпускними цінами), але не менше 15000 гривень;

- Зняти обмеження, згідно яких центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну аграрну політику у сфері сільського господарства, визначає з виділенням у натурі зони виробництва винограду та регламентує сортовий склад вирощування винограду відповідно до спеціалізації району виноградарства.

- Зняти обмеження, згідно яких садіння виноградників для виноробства дозволяється лише у виноробних місцевостях із застосуванням районованих або перспективних сортів винограду відповідно до проекту, який затверджений центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики, політики у сфері сільського господарства.

- Зняти обмеження щодо надання державної підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва, які займаються виробництвом виноробної продукції.

4. Нормативно-правова база у сфері правового регулювання

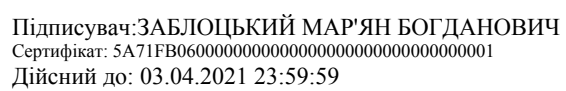
Основними нормативно-правовими актами у сфері правового регулювання є Податковий Кодекс України, Закон України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального», Закон України «Про виноград та виноградне вино», Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребуватиме додаткових видатків з Державного бюджету України та місцевих бюджетів.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття акта

Реалізація проекту акта матиме позитивний вплив на сферу виробництва виноробної продукції; дозволить малому та середньому бізнесу розвивати галузь та заохотить його до розширення його меж шляхом відкриття нових виробництв, що в перспективі забезпечить зайнятість населення через заповнення нових робочих місць; посилить конкурентоздатність малих виробників виноробної продукції та розширить пропозицію на ринку вин.

Апарат Верховної Ради України
№ 79д9/1-2021/104511 від 24.03.2021

450370